

Кваліфікаційна робота

на тему: «Іміджеві характеристики вчителя Нової української школи»

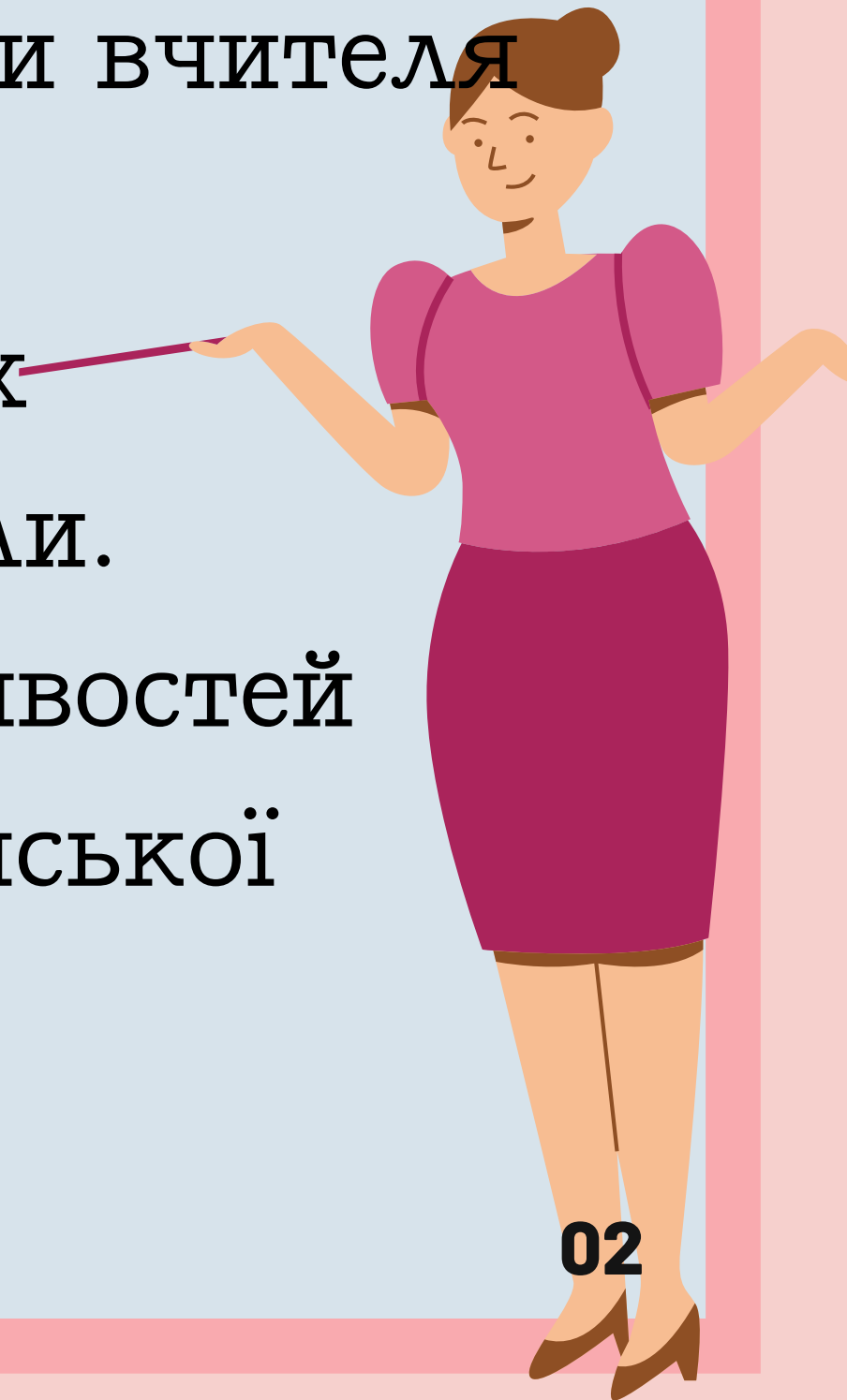
Студента(ки) М2 ПО+ПС групи
напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта
галузь знань 0101 Педагогічна освіта
Сасюк Тетяна Анатоліївна

Об'єкт, суб'єкт та мета дослідження

Об'єкт дослідження: іміджеві характеристики вчителя Нової української школи.

Предмет дослідження: особливості іміджевих характеристик вчителя Нової української школи.

Мета дослідження полягає у вивченні особливостей іміджевих характеристик вчителя Нової української школи.

ПОНЯТТЯ ІМІДЖУ

Імідж – це своєрідна модель соціальної поведінки особистості, яка має прояв у символах і нормах, зрозумілих іншим людям.

Поняття «*Імідж*» походить від латинського «*imago*», тобто «імітувати», у перекладі з французької і англійської мов означає «образ». Характеризуючи сутність іміджу, сучасні словники тлумачать його як: уявлення про внутрішній та зовнішній образ людини, на основі якого виникає її оцінка, певне ставлення до неї у вигляді думки цілеспрямовано сформований образ певної особи, явища, предмета, що виокремлює їх певні ціннісні характеристики й завдяки цьому сприяє підвищенню ефективності їх впливу на інших утворений у масовій свідомості емоційно забарвлений образ кого-небудь або чого-небудь, що має характер стереотипу

Трактування поняття "ІМІДЖ"

У педагогічній теорії і практиці існують різні підходи до трактування поняття *«імідж»*.

- А. Калюжний визначає імідж педагогічного працівника як соціально-психологічну та педагогічну категорію, соціальну перцепцію. Імідж учителя розглядається ним як символічний образ суб'єкта, що створюється у процесі взаємодії педагога з усіма учасниками освітнього процесу.
- Н. Гузій зазначає, що поняття «педагогічного іміджу» є полісемантичною категорією. Вона характеризує стиль професійно-педагогічної діяльності педагога, його стиль спілкування, вміння індивідуалізувати свій образ, надавати йому естетичної виразності.
- Індивідуальний імідж педагога у вигляді динамічної моделі з такими складниками як відносно статичне ядро (Я-концепція, цінності, установки, знання, вміння) та зовнішня частина образу (візуальний, аудіальний, ольфакторний і кінестетичний образи), представляє В. Черепанова.

Додаткові характеристики іміджу

У практиці виділено ряд додаткових характеристик іміджу:

- класифікація та відбір реальних іміджів провадиться за такими критеріями: самовідчуття; відповідність груповим оцінкам, досяжність/недосяжність особистої або групової мети;
- імідж не буває ізольованим, він входить до своєрідного «пакета» іміджів, який дозволяє використовувати вищезгадані функції;
- формування іміджу можливе лише за умови готовності до спілкування.

Багатоетапність формування іміджу

- сприйняття образу, що стане основою для побудови іміджу – на цьому етапі особливо впливає реальний образ вчителя. У випадку, коли такого не має, майбутній педагог створює його з власних ідеалів, керуючись життєвим досвідом;
- корекція реального образу «Я» до «Я-ідеальне» з урахуванням особливостей педагога, що формує імідж – «Я-професіонал»;
- програвання та примірювання бажаного іміджу до реального образу вчителя;
- входження в образ у процесі вчителювання;
- індивідуалізація набутого образу вчителем

Основні підходи до іміджу

1

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ

відповідно якому виділяються його типи, виходячи із різних функціонувань;

2

КОНТЕКСТНИЙ

при якому ці типи функціонування знаходяться в різних напрямках реалізації

3

ЗІСТАВЛЕННЯ

при якому порівнюються близькі за значенням іміджі

4

Типи іміджу вчителя

САМОІМІДЖ (ДЗЕРКАЛЬНИЙ)

пов'язаний з особистим
уявленням особистості про себе;

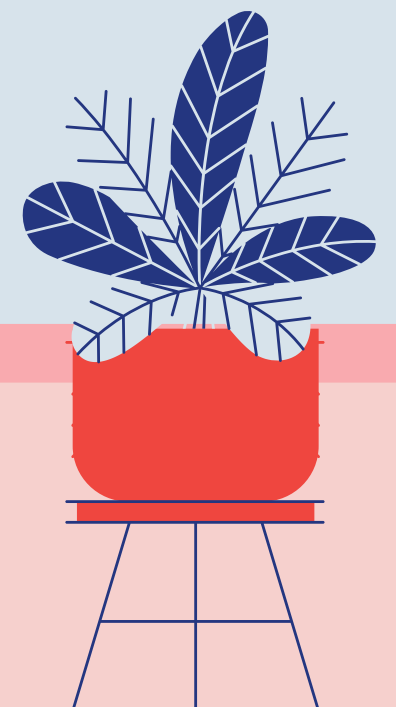
БАЖАНИЙ ІМІДЖ (ІДЕАЛЬНИЙ)

відображає ідеалістичні
прагнення індивіда.

ПОТОЧНИЙ ІМІДЖ (РЕАЛЬНИЙ)

притаманний сторонній погляд, він
складається на основі окремо узятих
відгуків здобувачів освіти,
батьків, колег.

Компоненти особистого ІМІДЖУ вчителя

1. професіоналізм і компетентність;
2. ерудиція;
3. творча енергія;
4. високий рівень загальної та педагогічної культури; психологічно-індивідуальні якості (емпатія, чуйність, доброзичливість, уміння запобігати конфліктам);
5. міцне фізичне і психічне здоров'я;
6. зовнішня естетична привабливість (бездоганна охайність; доцільні до ситуації та елегантні одяг і взуття, прикраси;
7. помірний макіяж, впевнена хода, привітна посмішка тощо.

Побудова Нової української школи вимагає від педагогічних працівників:

кардинальних змін
у ставленні
педагога до власної
педагогічної
діяльності та
досвіду;

усвідомлення наявних
стереотипів педагогічних
дій і сприйняття учня,
його навчальної
діяльності та власної
ролі в освітньому
процесі;

реального учіння
протягом життя,
пов'язаного з
професійною
діяльністю;

врахування
власних
індивідуально-
професійних
особливостей.

Дві групи пріоритетних якостей

До *першої групи* якостей належать характеристики особистості, які є наслідком її освіти і виховання. Це – моральні цінності, володіння набором комунікативних технологій. Такими технологіями є міжособистісне спілкування, попередження і подолання конфліктних ситуацій.

До *другої групи* якостей належать ті, що пов'язані з життєвим та професійним досвідом особистості. Особливо цінно, коли досвід допомагає людині бути більш інтуїтивною у спілкуванні. Це має велике значення у формуванні іміджу сучасного вчителя. Як зазначають іноземні фахівці з психології спілкування К. Вердербер та Р. Вердербер, для оратора дуже важливо володіти матеріалом, який він пропонує слухачам, бо якщо оратор не компетентний, аудиторія одразу це відчуває й довіра до нього втрачається.

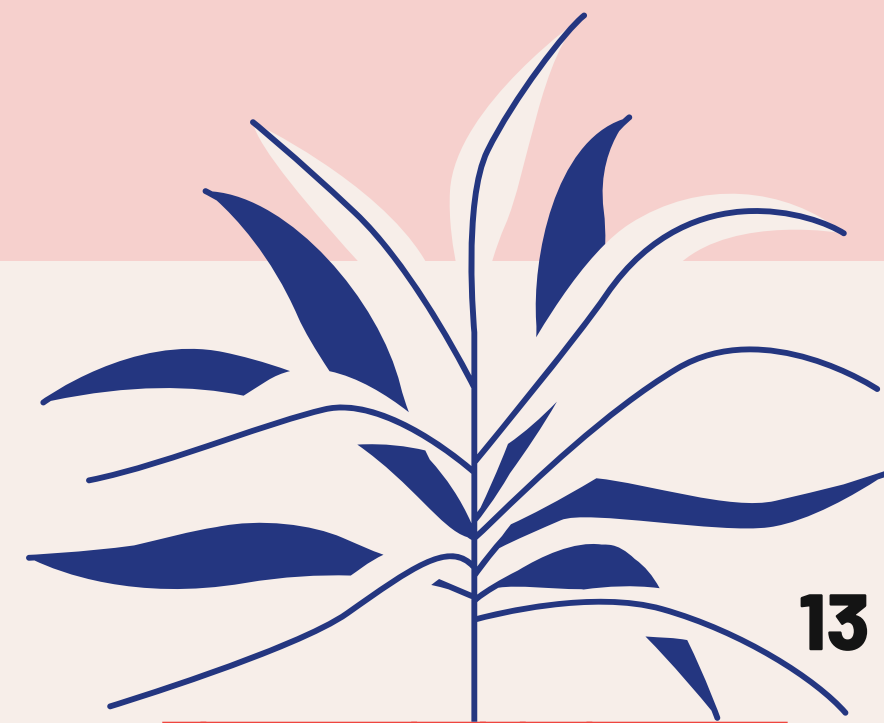
Класифікація педагогічних якостей вчителя

1. Гностичні (вміння швидко і творчо оволодівати методами навчання учнів, творити і шукати нові способи тощо).
2. Конструктивні (здібності до створення атмосфери співробітництва, спільної діяльності, чутливість до побудови уроку тощо).
3. Перцептивні (здібності педагога проникати у внутрішній світ вихованців, психологічна спостережливість тощо).
4. Комунікативні (здібності до спілкування з здобувачами освіти; уміння знаходити правильний підхід до них тощо);

Класифікація педагогічних якостей вчителя

- 5. Організаторські (здібності організовувати учнівський клас, згуртовувати його);
- 6. Сугестивні (здібності, що виражаються через емоційно-вольовий вплив на учнів);
- 7. Проективні (здібності, що виявляються в передбачуванні результатів дій, у виховному проектуванні особистості здобувачів освіти);
- 8. Креативні (творчі вміння).

Експериментальне дослідження

Експериментальне дослідження проходило у три етапи: *констатувальний, формуючий, контрольний.*

На констатувальному етапі було визначено *мету та завдання* дослідження, проведено вивчення особливостей сприйняття іміджу сучасного вчителя.

Мета експериментального дослідження – виявлення іміджевих характеристик вчителя Нової української школи.

У відповідності із визначеним предметом та об'єктом дослідження нами були окреслені *завдання*:

- діагностувати розвиток іміджу вчителя;
- підтвердити ефективність використання педагогічних умов формування іміджевих характеристик вчителя Нової української школи.

Структурні компоненти

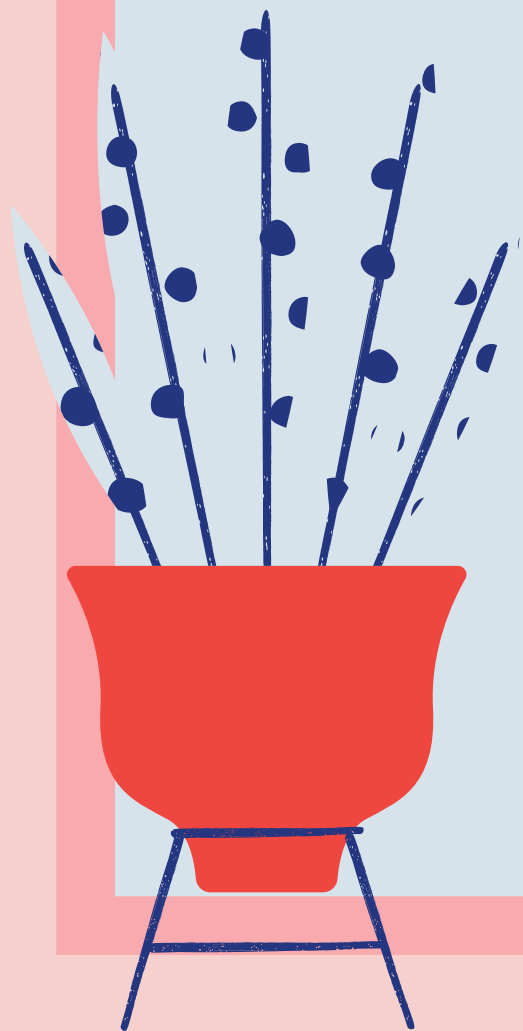
Імідж-характеристики, відтворені респондентами, відповідають отриманим структурним компонентам:

- індивідуально-особистісні якості;
- комунікативні особливості;
- особливості професійної діяльності;
- зовнішній вигляд.

Базові компетентності вчителя молодших класів

- Професійно-педагогічна компетентність;
- соціально-громадянська компетентність;
- загальнокультурна компетентність;
- мовно-комунікативна компетентність;
- психологічно-фасилітативна компетентність;
- підприємницька компетентність;
- інформаційно-цифрова компетентність.

Тест Дж. Ягера «Оцініть свій імідж»

16%

знають, як формувати свій імідж і розуміють його важливість для обраної діяльності

34%

вказують на необхідність додаткових заходів щодо поліпшення іміджу

50%

не надають достатнього значення своєму іміджу

Формувальний експеримент

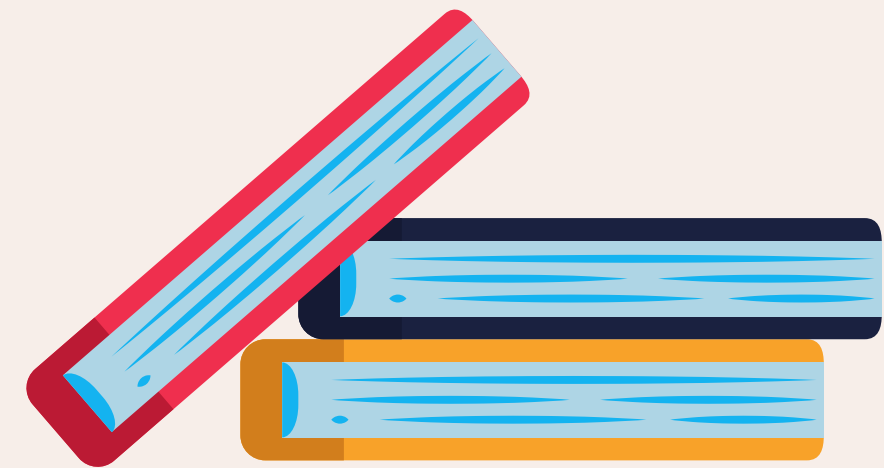
Формувальний експеримент складався з 4 етапів.

1 етап – мотиваційно-цільовий.

Мета – розвиток позитивної мотивації педагогів до створення іміджу в своїй професійній діяльності власними силами або за допомогою освітнього іміджмейкера.

2 етап – концептуально-стратегічний

Мета – визначення магістральної стратегії процесу іміджування, глибоке осмислення основних принципів явища і філософсько-концептуального апарату (Я-концепції).

Формувальний експеримент

III етап – консультативно-технологічний

Мета – вивчення особистісних властивостей, самовизначення всередині професійної діяльності, емпіричне використання філософсько-концептуального апарату, поєднання провідної стратегії з тактичними варіантами, засвоєння іміджевих технологій.

IV етап – результативно-оцінний

Мета – коригування іміджу вчителя.

Повторне тестування педагогів в школі

42%

*знають, як формувати свій
імідж і розуміють його
важливість для обраної
діяльності*

50%

*вказують на необхідність
додаткових заходів щодо
поліпшення іміджу*

8%

*не надають достатнього
значення своєму іміджу*

